

er ydet Foreningen Bidrag, bliver det endda for lidt, og da nu den høitærede Indenrigsminister har udtalt sin Velvillie herfor og sin hjertelige Overbevisning om det Gode, som er ved en saadan Forening, saa ser jeg ikke rettere, end at man maatte kunne finde paa en Veie til at komme udenom den eneste Hindring for en saadan Bevilling, nemlig den, at det vilde drage Konsekventer efter sig overfor lignende Foreninger; men Sandheden er den, at det ikke vil drage andre Konsekventer efter sig, end at der blev oprettet en lignende Forening for Verne, og alle de mindre Foreninger, som man er bange for, kunne jo saa ved at betale lignende Bidrag som Husmandsforeningen faae de samme Goder som denne. Jeg skal derfor atter henstille det til Overveelse af den høitærede Minister og tillige bede det ærede Finantsudvalg, som maatte blive nedsat, om at have denne Sag i velvillig Grindring under Finantslovens Behandling.

Inden jeg slutter, har jeg lyst til at gjøre endnu et Par Bemærkninger. Engang for nogle Aar tilbage udtalte et æret Medlem her — han sidder nu ovenover os — ved Finantslovens Iste Behandling, at han holdt sin fœrdvaalige Tale; der kan være Noget i det, som Manden sagde om det tomme Glas; men det er vel saa, at de fleste Medlemmer, der tale Aar ud og Aar ind ved Finantslovens Behandling, holde noget nær samme Tale; det er de samme Grundprinciper, som de udtale Gang efter Gang; men det gaar vel Andre som mig, der ikke pleier at tale ved Finantslovens Iste Behandling. Jeg har nu i ti Aar holdt samme Tale for mig selv, naar jeg gaar fra og til Mødet. Jeg har engang forsøgt at komme med et lille Stykke af Talen her; men det fandt ikke villigt Dre. Jeg vil da prøve paa i Dag at drage det frem tilligemed noget Andet. Det er sikkert nok, at de fleste af os — maasse alle — vil kunne ikke undgaa at mærke Armødens Tryk, naar man ellers har et nogenlunde menneskeligt Hjerte skabt i Livet — at man tænker paa Midler og Veie til at komme ud deraf. Det er vist meget rigtigt, hvad der blev bemærket af det ærede Medlem, der havde Ordet først i Mødet i Gaar, at dette Tryk lagde sig tungere og tungere ud over Landet, navnlig siden Begyndelsen af Halvfjerstene, og det er i Forstaaelse med denne Tanke, skjøndt ikke set fra samme Side, hvorfra det ærede Medlem saae den i Gaar, at jeg for et Par Aar siden tillod mig at henlede Opmærksomheden paa et enkelt Punkt, som jeg troede meget medvirkede til dette Tryk, nemlig paa den Virkning, som

Møntsfodens Forandring havde haft paa det danske Landbrug. Jeg skal ikke gjentage, hvad jeg dengang sagde, men jeg er nu ligesaa fast overbevist som da om, at i det Hele og Store er det rigtigt, at denne Forandring har haft en meget væsentlig og maasse endog den største Indflydelse paa de uheldige økonomiske Raar, som vort Landbrug lever under. Dengang svarede den høie Finantsminister mig — jeg havde nær sagt noget flöt — men jeg vil hellere sige noget eiendommeligt, idet han indrømmede Rigtigheden af, hvad jeg havde fremført, men svarede til, at han vidste intet Raad derfor og spurte mig, om jeg vidste Raad. Jeg tror nu ikke, at det er den rette Veie at gaa, at forlange af de Enkelte, der sole, at et Tryk hviler paa det hele Samfund, og som bringe Sagen frem, at de ogsaa skulle kunne angive Midler derimod. Det maa meget mere være deres Sag at drage det frem for saa i Forening med Regeringen, der har den Opgave at se paa Landets Bedste i Almindelighed, at undersøge, om der skulde kunne raades Bod paa de beklagelige Tilstande. Jeg blev dengang Svaret skyldig, og jeg kan sige, at forsaavidt jeg ogsaa nu skulde svare paa egne Begne, vilde jeg fremdeles blive Svaret skyldig. Jeg er nemlig ikke klar over, hvorledes disse Forhold skulle kunne ordnes. Men siden den Tid har adskillige Mænd, som særlig besatte sig med Finantsvæsen og økonomiske Spørgsmaal, i de forskjellige Lande taget Sagen op. Det er sket baade i Belgien, i England og i Nordamerika og vistnok saa at sige i alle civiliserede Lande, hvor den samme Forandring er foregaaet som hos os, at man fra dobbelt Møntfod er gaaet over til en enkelt og taget Guld, der jo bliver dyrere Aar for Aar, til Betalingsmiddel. Nu have disse Mænd naaet at finde hveandere i de forskjellige Lande. Et Land som England har jo en langt større Modstandskraft til at bære de trykkelige økonomiske Konjunkturer end vi, men man har dog der alligevel fundet sig foranlediget til at nedsette en Kommission i Anledning af disse. Ja, man har endog nedsat flere. Først var der en, som havde noget Andet for og skulde søge ad andre Veie at finde Midler mod Pengenøden, men den førte til, at man kom ind paa Møntspørgsmaalet, og der blev da nedsat en særlig Kommission, som fornylig har afgivet Betænkning angaaende Sagen. Det er eiendommeligt, at man gjennemgaaende kommer til det samme Resultat, og at den Tanke, som vistnok Belgieren Alard særlig har gjort sig til Talsmand for, har vundet stærkere og stærkere